

Расизм і дискримінація

Що таке расизм і дискримінація?

Що закон говорить про расизм?

Ви стали жертвою чи свідком расизму? Що робити?

Як виступити проти расизму?

Що таке расизм і дискримінація?

Расизм — це коли люди вважають, що одна група людей краща або гірша за інших через їхню фізичну зовнішність (колір шкіри), походження чи релігію. Расизм зустрічається в повсякденному житті (робота, житло, сусіди тощо). Він виражається в різних формах (образливі слова, грубість, агресія, ігнорування тощо). Расизм укорінений у нашому суспільстві й наших інституціях. Це пов'язано з нашою багатовіковою історією.

Що таке расизм?

Расизм — це коли люди вважають, що одна група людей краща чи гірша за інших через їхню фізичну зовнішність (колір шкіри), расу чи релігію.

Расизм — це питання влади. Його використовують для послаблення певних груп людей і зміцнення інших.

Расизм присутній у багатьох сферах повсякденного життя, як-от робота, пошук житла чи стосунки із сусідами.

Расизм може проявлятися в різних формах: образи, агресія та ігнорування.

Расизм не завжди є навмисним або свідомим. Він глибоко вкорінений у нашому суспільстві, наших інституціях і соціальних звичках. Наприклад, расизм, спрямований проти чорношкірого населення, пов'язаний із нашою історією колоніалізму й рабства.

Дискримінація

Дискримінація — це коли до особи або групи людей ставляться несправедливо через їхню фізичну зовнішність (колір шкіри), походження, релігію, стать, сексуальну орієнтацію чи інвалідність.

Расова дискримінація — це коли комусь завдають шкоди чи образ через фізичну зовнішність (колір шкіри), походження чи релігію.

Різні форми расизму:

- Міжособистісний расизм (або расизм між людьми): це упередження або відчужене й агресивне ставлення до інших людей через їхнє походження чи фізичну зовнішність (колір шкіри). Це може виражатися через образливі слова, грубість, дискримінацію чи насильство.
- Культурний расизм: певні культури принижуються чи зневажаються через расистські стереотипи. Стереотип — це коли існує думка, що всі африканці або всі азіати мають певні специфічні характеристики. Стереотипи можуть підкріплюватись у фільмах, мистецтві чи культурних відображеннях.
- Структурний расизм (або расизм у структурах): це коли расизм і нерівність присутні в правилах та організації суспільства.

Дуже часто це призводить до дискримінації, навіть якщо немає прямих намірів до цього.

- Інституційний расизм (або расизм в інституціях): це коли нерівність і дискримінація присутні у важливих інституціях суспільства, як-от школи чи професійне середовище. Інституційний расизм не завжди помітний. Він прихований. Ззовні нічого не видно, усе виглядає нормально.

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.bonjour-jura.ch/uk/rasyzm-i-dyskryminatsiia/shcho-take-rasyzm-i-dyskryminatsiia

Що закон говорить про расизм?

У Швейцарії немає окремого закону проти расизму й дискримінації. Однак своєю Конституцією та кримінальним законодавством Швейцарія забороняє дискримінацію. У приватному праві (цивільний кодекс) є кілька статей, які захищають від расизму й дискримінації.

Використання терміна «раса»

У праві часто використовується термін «раса». Через це ми також використовуємо термін «раса», хоча насправді людських рас не існує. Усі люди належать до одного виду.

Але у свідомості й поглядах людей ідея «рас» все ще існує.

Це соціальний конструкт. Расова дискримінація ґрунтується на такій ідеї: люди не рівні між собою через їхню «расу». Навіть якщо людських рас не існує.

Федеральна Конституція

Федеральна Конституція є найважливішим законом Швейцарії. Федеральна Конституція визначає основні правила держави. Крім того, вона гарантує основоположні права та свободи людини стосовно Швейцарії та її органів влади. Те, що написано в Конституції (основні правила й свободи), не стосується взаємин між людьми. Це стосується лише взаємин між людьми й державою. Конституція захищає людей від зловживань або несправедливості з боку держави.

Федеральна Конституція (Constitution, Cst.) говорить: усі люди рівні перед законом (стаття 8, пункт 1).

У пункті 2 цієї ж статті зазначено: ніхто не може бути дискримінований через, наприклад, своє походження, свою «расу», мову, спосіб життя чи релігійні переконання.

Кримінальний кодекс і його стаття 261-bis

Кримінальний кодекс є федеральним нормативним актом.

Він визначає дії, які є неприйнятними в нашому суспільстві. Він передбачає покарання за ці дії.

Підбурювання інших людей до ненависті й дискримінації є неприйнятним.

Кримінальний кодекс (Code pénal, CP) це забороняє. Він карає:

- осіб, які підбурюють інших людей до ненависті чи дискримінації щодо особи чи групи людей через їхню фізичну зовнішність (колір шкіри), походження, релігію чи сексуальну орієнтацію;
- осіб, які публічно висловлюють расистські ідеї щодо особи чи групи людей;
- осіб, які публічно принижують або дискримінують особу чи групу людей через їхню фізичну зовнішність (колір шкіри), походження, релігію чи сексуальну орієнтацію;
- осіб, які публічно заявляють, що геноциду (винищення певних народів) не існувало або що це явище не таке вже й серйозне;
- осіб, які відмовляються пропонувати послуги чи товари особі чи групі людей через їхню фізичну зовнішність (колір шкіри), походження, релігію чи сексуальну орієнтацію. Хоча ці послуги й товари передбачено для всіх.

Ці дії заборонені лише коли вони вчиняються публічно. Це означає, що лише якщо вказані люди насправді не знають одне одного.

Покаранням за такі дії може бути штраф (грошовий) або іноді позбавлення волі на строк до 3 років.

Що робити, якщо ви стали жертвою чи свідком расизму?

Будь-яка особа, що стала жертвою чи свідком дій, заборонених законом, може повідомити про це найближчий відділок поліції. Крім того, можна письмово повідомити про це прокурора чи слідчого суддю.

Потім органи влади перевіряють факти. Якщо факти стосуються статті 261-bis Кримінального кодексу, органи юстиції безпосередньо переслідуватимуть винних у цих діяннях (офіційне притягнення до судової відповідальності).

Цивільний кодекс

Цивільний кодекс визначає правила стосунків між людьми. У ньому визначено права й обов'язки кожної особи.

Наприклад, Цивільний кодекс регулює сімейні відносини, спадкування й різні договори (трудові, купівлі-продажу, оренди та надання послуг).

Цивільний кодекс забезпечує захист особистості (стаття 28 Цивільного кодексу (CC) та стаття 328 Кодексу зобов'язального права (CO)).

Що таке захист особистості?

Згідно із Цивільним кодексом захист особистості — це, наприклад: захист життя особи, повага до її тіла, захист її честі й приватного життя, а також інші елементи, важливі для особистості.

Якщо особистість людини зазнала расистських дій? Вона має право притягнути винуватця цього діяння до відповідальності. Крім того, ця особа може вимагати компенсації.

Міжнародна конвенція проти расової дискримінації

Як і інші країни, Швейцарія підписала Міжнародну конвенцію про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. Підписуючи цей документ, країни зобов'язуються ліквідувати всі форми расової дискримінації у своїх країнах.

Крім того, вони зобов'язуються заохочувати взаєморозуміння між групами людей і між «расами».

У праві часто використовується термін «раса». Через це ми також використовуємо термін «раса», хоча насправді людських рас не існує. Усі люди належать до одного виду.

Але у свідомості й поглядах людей ідея «рас» все ще існує.

Це соціальний конструкт. Расова дискримінація ґрунтується на такій ідеї: люди не рівні між собою через їхню «расу». Навіть якщо людських рас не існує.

Країни, що підписали цю Конвенцію, мають регулярно подавати звіти. Вони мають повідомляти Комітету з ліквідації расової дискримінації, що вони роблять для ліквідації расової дискримінації у своїй країні.

Швейцарія підписала Конвенцію. Крім того, вона має подавати звіти.

Коли особа чи група осіб піддаються расизму, і коли ці люди безуспішно спробували всі засоби правового захисту у Швейцарії, вони можуть звернутися до Комітету з ліквідації расової дискримінації.

Комітет передає ситуацію відповідній країні, не називаючи імені особи.

Потім Комітет надсилає рішення з рекомендаціями та пропозиціями країні й відповідній особі. Це привертає увагу країни й людей до реальної ситуації щодо расизму. Відповідна країна не зобов'язана дотримуватися цих рекомендацій. Але судові органи використовують ці рекомендації для прийняття юридичних рішень.

Рішення судових органів як приклади

Важливо знати й збирати інформацію про рішення судових органів щодо дискримінації. Це може бути прикладами для нових ситуацій. Йдеться про судову практику.

У Швейцарії Федеральна комісія з боротьби проти расизму реєструє рішення судових органів на своєму вебсайті.

У матеріалах про расизм від швейцарського «Карітас» (Caritas) також є інформація про рішення судових органів. Вона узагальнює та класифікує їх за такими темами, як професійне середовище, соціальні мережі й засоби масової інформації, школа та релігія.

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.bonjour-jura.ch/uk/rasyzm-i-dyskryminatsiia/shcho-zakon-hovoryt-pro-rasyzm

Ви стали жертвою чи свідком расизму? Що робити?

Расова дискримінація може виникати в усіх сферах життя: навчанні, роботі, дозвіллі тощо. Bureau de l'intégration des étrangers et de la lutte contre le racisme (Управління з питань інтеграції іноземців і боротьби з расизмом) пропонує підтримку, інформацію та консультації всім, хто постраждав від расизму, як тим хто став жертвою, так і свідкам.

Що робити, якщо ви стали жертвою чи свідком расизму?

Расова дискримінація може виникати в усіх сферах життя.

Bureau de l'intégration des étrangers et de la lutte contre le racisme (Управління з питань інтеграції іноземців і боротьби з расизмом) пропонує підтримку, інформацію та консультації всім, хто постраждав від расизму, як тим хто став жертвою, так і свідкам.

Консультації безкоштовні та конфіденційні.

Консультації можуть проводитись у різних формах:

- через особисте спілкування;
- телефоном;
- електронною поштою.

Ви можете записатися на прийом за номером 032 420 51 12:

З понеділка по четвер із 08:30 до 12:00 та з 13:30 до 16:30

П'ятниця з 08:30 до 12:00 та з 13:30 до 16:00

або електронною поштою, написавши на адресу secr.bi@jura.ch.

Bureau de l'intégration des étrangers et de la lutte contre le racisme (Управління з питань інтеграції іноземців і боротьби з расизмом)

фіксує та реєструє всі випадки дискримінації в кантоні Юра.

Справи залишаються анонімними, імена людей не вказуються.

Ви хочете заявити про випадок дискримінації?

У будь-якому разі надайте якомога більше інформації та документів.

Наприклад: підготуйте нотатки (хто, що, місце, дата), робіть фотографії, зберігайте повідомлення та відео.

Ви хочете подати скаргу? Усі ці докази можуть бути корисними в подальшому розгляді справи.

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.bonjour-jura.ch/uk/rasym-i-dyskryminatsiia/vy-staly-zertvoiu-chy-svidkom-rasymu-s-hcho-robyty

Як виступити проти расизму?

Існують різні способи боротьби з расизмом: вивчення інформації, обговорення цього питання з іншими, засудження расистських актів, підтримка жертв і участь у проєктах. Bureau de l'intégration des étrangers et de la lutte contre le racisme (Управління з питань інтеграції іноземців і боротьби з расизмом) консулює та підтримує людей, які бажають долучитися.

У вас є проєкт?

Ви хочете долучитися до боротьби з расизмом через попередження чи привертання уваги? У вас є проєкт для боротьби з дискримінацією та вжиття заходів для «Жити разом»?

Bureau de l'intégration des étrangers et de la lutte contre le racisme (Управління з питань інтеграції іноземців і боротьби з расизмом) консулює та підтримує людей, які хочуть створювати проєкти для боротьби з расизмом.

Управління щороку організовує «Тиждень дій проти расизму» (Semaine d'action contre le racisme, SACR).

Крім того, ви можете запропонувати варіанти заходів на цей тиждень.

У професійному середовищі

Ви хочете привернути увагу ваших професійних команд або провести інформаційно-просвітницькі заходи для своїх співробітників щодо дискримінації на роботі? Ви хочете запропонувати робоче місце без дискримінації? Ви хочете запропонувати послуги без дискримінації?

Bureau de l'intégration des étrangers et de la lutte contre le racisme (Управління з питань інтеграції іноземців і боротьби з расизмом) консулює та підтримує адміністрації, установи, підприємства й асоціації. Воно допомагає їм в організації інформаційно-просвітницьких заходів з питань расизму й дискримінації (FR).

Додаткова інформація (посилання, адреси, брошури, листівки)

www.bonjour-jura.ch/uk/rasyzm-i-dyskryminatsiia/iak-vystupyty-proty-rasyzmu